

VITAFÓRUM

„Anyag” - „Anyagtudomány” - „Anyagtechnológia” definíciója

A Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Tudományok Osztályának Anyagtudományi és Technológiai Tudományos Bizottsága (ATTB) 2020. szeptember 25-én napirendre tűzte az „anyag”, „anyagtudomány” és „anyagtechnológia” fogalmak definíciójának megfogalmazását. Az ülés előkészítéséhez egy vitaindító cikk készült [1]. Az elektronikus formában megtartott ülést megelőzően, de főleg azt követően meglehetősen intenzív diskusszió alakult ki a szakemberek széles körének önkéntes részvételével. Tudom, hogy a lehetetlenre vállalkozom azzal, hogy megkíséreljem összefoglalni az elhangzott véleményeket, de személy szerint a vita elindítójaként úgy érzem, hogy egy nem szakmai összegzésként az általános megállapításokat célszerű kijelentő mondatokba foglalni. Röviden írva ezek a következők (is) lehetnek:

- A felvetett témákban valóságos igények fogalmazódtak meg, hiszen jelenleg sem a nemzetközi szakirodalomban, sem pedig a lexikonok oldalain nem található meg az **általánosan elfogadott** definíciók.
- Az ATTB tagjai – különösen a felsőoktatásban érdekelt köre – **hiányát** és egyben a szükségességét érzik a használt gondolatkörök egyértelmű definiálásának. Következésképpen ilyen vagy olyan módon, leginkább az oktatott tantárgyaik speciális témáihoz és struktúrájához igazodó definíciókat fogalmazott meg.

Ezek azonban számottevően különböznek egymástól és többnyire a művelt tudományterület által meghatározottak.

- A használt különböző definíciók az általános definíciók **„induktív gondolkodásmód elemeinek”** tekinthetők. Hogy ezekből miképpen és hogyan fogalmazhatók majd meg a tudományos igényű, általános, a közlemény címében említett definíciók, amelyekből a részletek is értelmezhetők, valóban a „jövő zenéje”.
- A vita folyamán számos olyan gondolati elemmel lehetett találkozni, amelyekből **induktív gondolkodásmóddal** esetleg **felépíthető** egy általánosan elfogadható definíció-csokor.
- Egy dolog azonban biztos – mint ahogyan ezt Dr. Verő Balázs meg is fogalmazta – az induktív és a deduktív gondolatmenettel alkotott általános definícióknak össze kell érniük.

Az előző gondolatok készítették az Anyagvizsgálók Lapja Szerkesztő Bizottságának tagjait arra, hogy folyamatosan helyt adjanak az olyan rövid közleményeknek, amelyek elősegítik a majdani definíciók megalkotását azzal, hogy rövid lényegre törő álláspontokat ismertetnek. E közleményekben csak a „mi és miért” típusú álláspontok taglalása kerülhet be, a „mi és miért nem” álláspontok bemutatásától eltekintünk. Ez utóbbit majdán végezzék el azok, akik egy hosszabb időszak véleményeit fogják elemezni.

Tóth László
ny. egyetemi tanár

Triplán megbízható társ a webes világban

www.tripladuplav.hu webstúdió